NAVOIY VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

NAVOIY VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BOʻYICHA MAʼLUMOT

2023- yil 1- iyul holatiga koʻra
(fermer va dehqon xoʻjaliklarisiz)

Maʼlumotlar Oʻzbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi maʼlumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-iyul holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 22 239 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 19 942 ta). O‘tgan yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 92,9 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 92,2 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar
fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda.

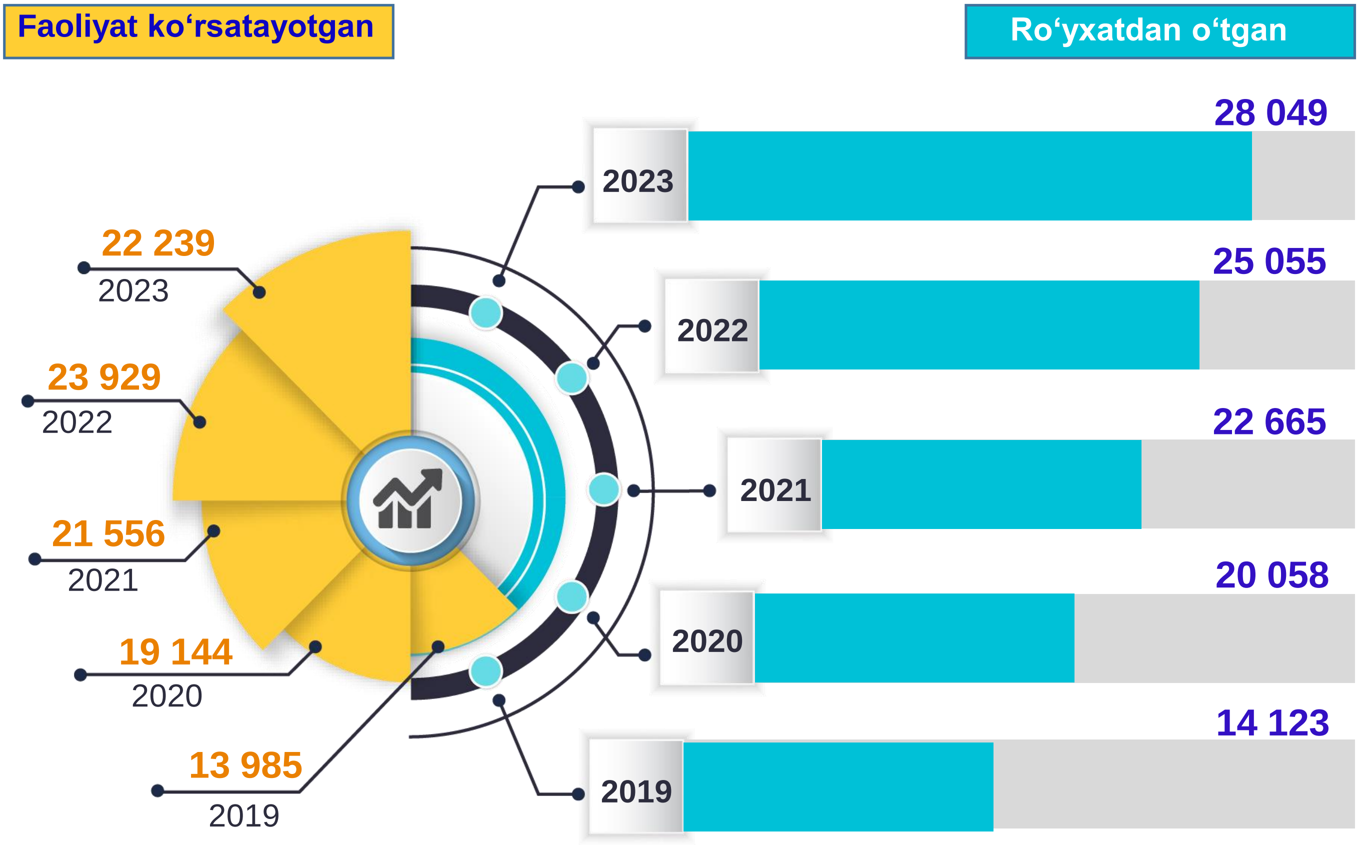

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

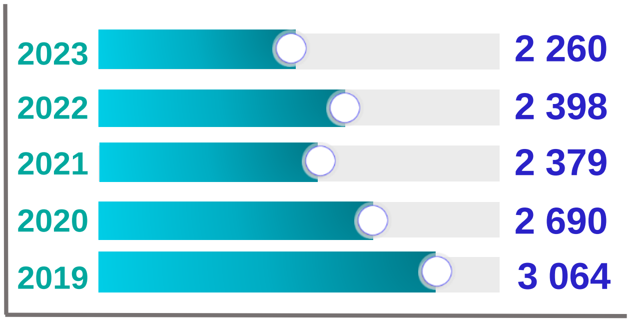

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

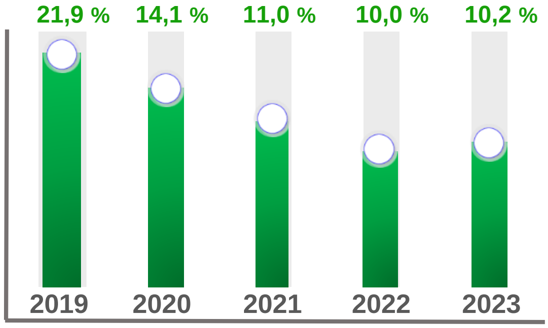

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	360	13,9 %
Sanoat	426	13,3 %
Qurilish	85	6,0 %
Savdo	750	9,2 %
Tashish va saqlash	99	12,8 %
Yashash va ovqatlanish	162	12,8 %
Axborot va aloqa	41	15,9 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	30	8,5 %
Boshqa turlar	307	7,3 %

2023- yil yanvar-iyun oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda savdo (35 taga), yashash va ovqatlanish (30 taga) oshganligini ko‘rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2019- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 70 taga ko‘paygan, xususiy korxonalar 16 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	371	7,7 %
Karmana t.	334	10,5 %
Qiziltepa t.	284	9,5 %
Xatirchi t.	275	10,2 %
Navbahor t.	223	9,6 %
Uchquduq t.	170	18,6 %
Zarafshon sh.	170	10,0 %
Nurota t.	149	9,6 %
Konimex t.	144	14,1 %
Tomdi t.	89	13,9 %
G‘ozg‘on sh.	51	13,2 %

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

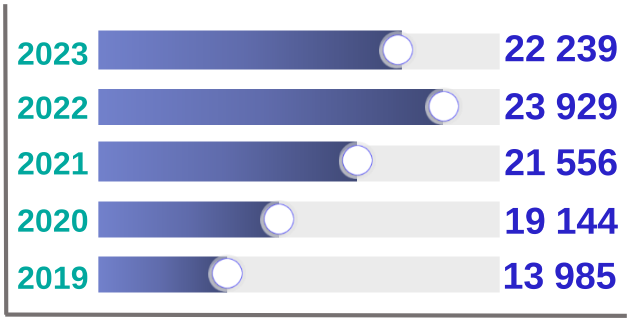

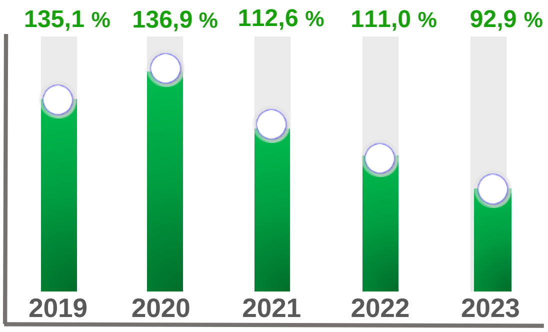

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 560

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 211

Sanoat

1 424

Qurilish

8 182

Savdo

774

Tashish va saqlash

1 261

Yashash va ovqatlanish

258

Axborot va aloqa

351

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

4 218

Boshqa turlar

2023-yil 1-iyul holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2020-yilning mos davriga nisbatan quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: tashish va saqlashda 592 tadan 774 taga (o‘sish 182 ta), savdoda 6 203 tadan 8 182 taga (o‘sish 1 979 ta), sanoatda 3 083 tadan 3 211 taga (o‘sish 128 ta).

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	4 838	Nurota t.	1 552
Karmana t.	3 190	Konimex t.	1 023
Qiziltepa t.	2 985	Uchquduq t.	915
Xatirchi t.	2 702	Tomdi t.	641
Navbahor t.	2 312	G‘ozg‘on sh.	385
Zarafshon sh.	1 696		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

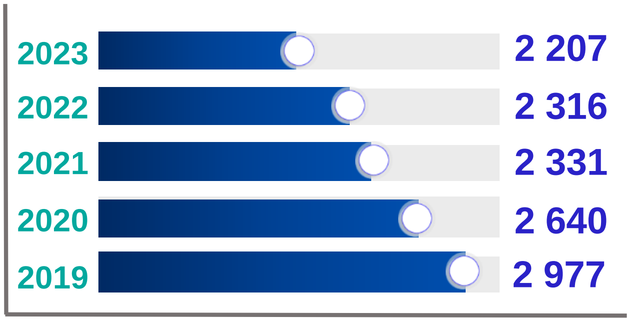

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

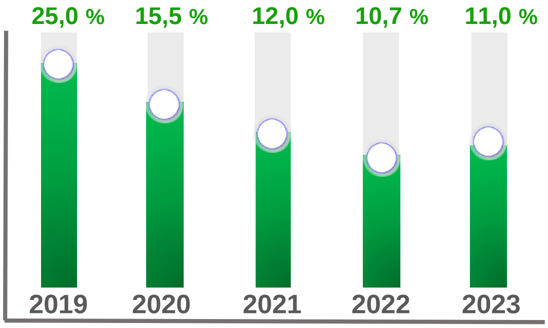

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

360
14,2 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

426
13,3 %

Sanoat

85
6,0 %

Qurilish

750
9,2 %

Savdo

98
12,7 %

Tashish va saqlash

162
12,9 %

Yashash va ovqatlanish

41
16,4 %

Axborot va aloqa

30
10,5 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

255
12,0 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yil yanvar-iyun oyida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 2 207 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 2 201 ta;
- yirik korxonalar 6 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	354	8,3 %	Uchquduq t.	168	21,0 %
Karmana t.	321	10,9 %	Nurota t.	145	10,6 %
Qiziltepa t.	278	10,1 %	Konimex t.	142	15,9 %
Xatirchi t.	272	11,3 %	Tomdi t.	87	15,5 %
Navbahor t.	221	10,3 %	G‘ozg‘on sh.	51	14,4 %
Zarafshon sh.	168	10,7 %			

5 Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

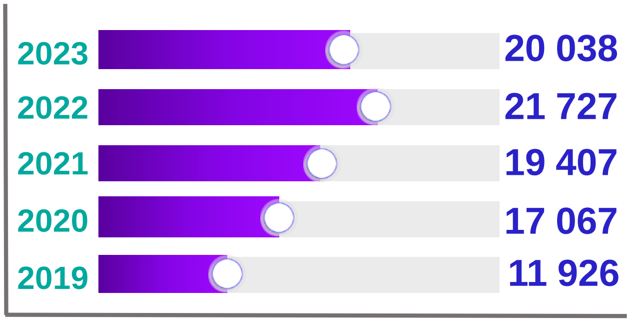

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

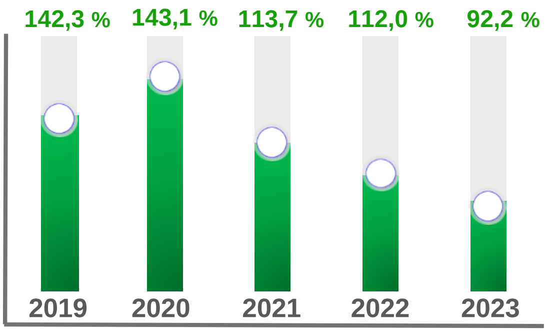

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- iyul holatiga 20 038 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 168,0 foizni tashkil etdi (11 926 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 40,8 foiz, sanoat – 16,0 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 12,7 foiz, qurilish – 7,1 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,3 foiz, tashish va saqlash – 3,8 foiz, axborot va aloqa – 1,2 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1,4 foiz, boshqa turlari – 10,6 foiz.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	4 258	Nurota t.	1 369
Karmana t.	2 936	Konimex t.	894
Qiziltepa t.	2 752	Uchquduq t.	799
Xatirchi t.	2 414	Tomdi t.	561
Navbahor t.	2 136	G‘ozg‘on sh.	353
Zarafshon sh.	1 566		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

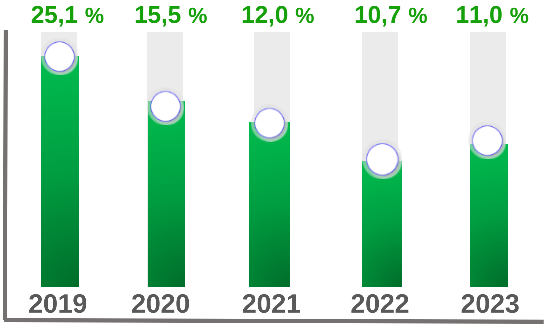

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

360
14,3 %
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

426
13,4 %
Sanoat

85
6,0 %
Qurilish

750
9,2 %
Savdo

98
12,8 %
Tashish va saqlash

162
12,9 %
Yashash va ovqatlanish

41
16,4 %
Axborot va aloqa

30
10,6 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

249
11,9 %
Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar-iyun oyida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022-yilning mos davriga nisbatan 715 tadan 750 taga (o‘sish 35 taga), yashash va ovqatlanish – 131 tadan 162 taga (o‘sish 31 taga), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish 27 tadan 30 taga (o‘sish 3 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	354	8,4 %	Uchquduq t.	166	20,9 %
Karmana t.	319	10,9 %	Nurota t.	145	10,6 %
Qiziltepa t.	278	10,1 %	Konimex t.	142	16,0 %
Xatirchi t.	272	11,3 %	Tomdi t.	86	15,4 %
Navbahor t.	221	10,4 %	G‘ozg‘on sh.	51	14,5 %
Zarafshon sh.	167	10,7 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023	19 942
2022	21 629
2021	19 322
2020	16 974
2019	11 853

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

2019	2020	2021	2022	2023
142,7 %	143,2 %	113,8 %	111,9 %	92,2 %

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 526

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 186

Sanoat

1 416

Qurilish

8 164

Savdo

765

Tashish va saqlash

1 257

Yashash va ovqatlanish

250

Axborot va aloqa

283

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 095

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Navoiy shahrida (21,2 foiz), Karmana (14,6 foiz), Qiziltepa (13,7 foiz), Xatirchi (12,1 foiz) va Navbahor (10,7 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	4 228	Nurota t.	1 363
Karmana t.	2 921	Konimex t.	885
Qiziltepa t.	2 742	Uchquduq t.	795
Xatirchi t.	2 411	Tomdi t.	558
Navbahor t.	2 131	G‘ozg‘on sh.	352
Zarafshon sh.	1 556		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	224
Zarafshon sh.	53
G‘ozg‘on sh.	16
Konimex t.	333
Qiziltepa t.	286
Navbahor t.	340
Karmana t.	369
Nurota t.	372
Tomdi t.	187
Uchquduq t.	64
Xatirchi t.	316

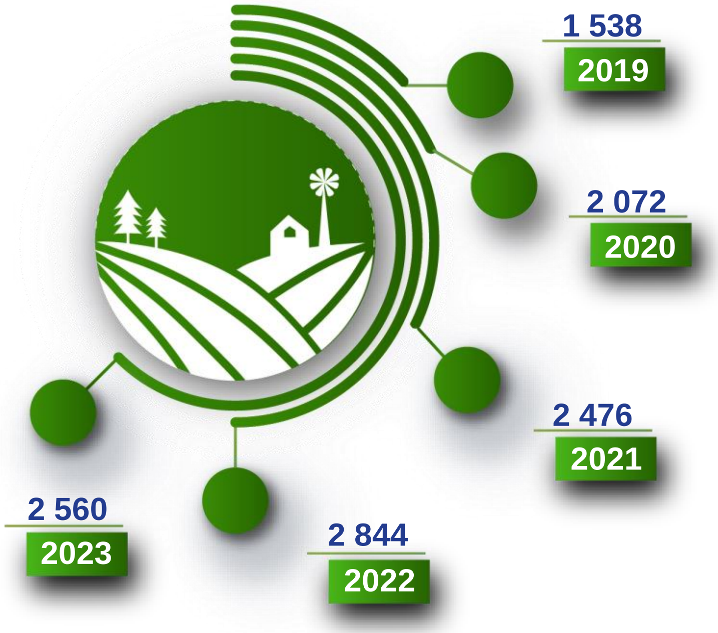

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

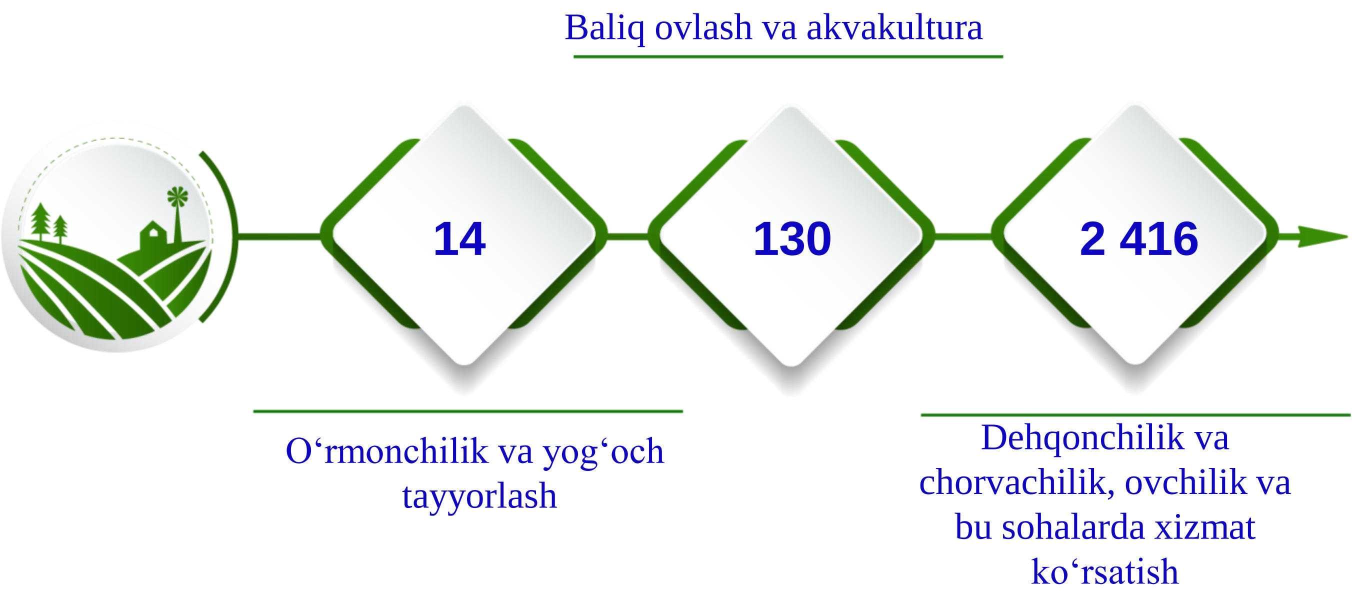

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	645
Zarafshon sh.	330
G‘ozg‘on sh.	198
Konimex t.	93
Qiziltepa t.	336
Navbahor t.	263
Karmana t.	470
Nurota t.	254
Tomdi t.	89
Uchquduq t.	152
Xatirchi t.	381

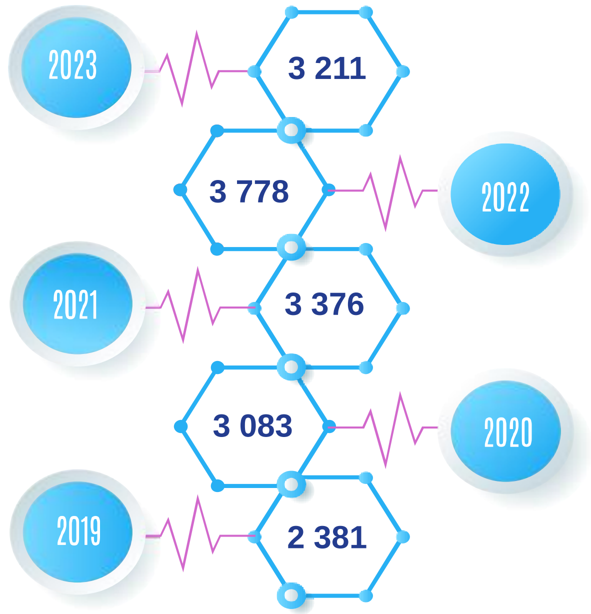

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi uch yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 95,1 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,4 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 91,0 foizini ishlab chiqarish sanoati (2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 102,0 foizni tashkil etdi), 6,9 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish 129,8 foizni tashkil etdi), 1,7 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish 152,8 foizni tashkil etdi) va 0,3 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish 110,0 foizni tashkil etdi) tashki etgan.

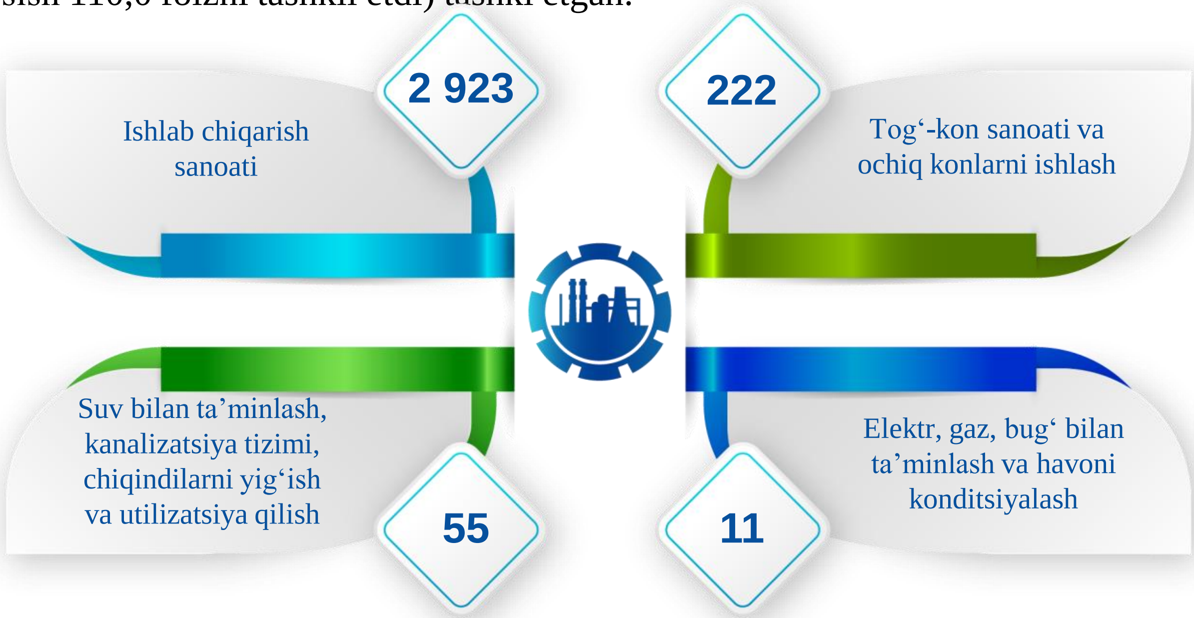

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	408
Zarafshon sh.	130
G‘ozg‘on sh.	12
Konimex t.	34
Qiziltepa t.	207
Navbahor t.	143
Karmana t.	232
Nurota t.	104
Tomdi t.	30
Uchquduq t.	36
Xatirchi t.	88

2023	1 424
2022	1 758
2021	1 630
2020	1 519
2019	1 153

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 54,8 foiz ulushni tashkil etib, 2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 104,8 foizni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 13,1 foiz ulushni tashkil etib, 2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 170,6 foizni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 32,2 foiz ulushni tashkil etdi.

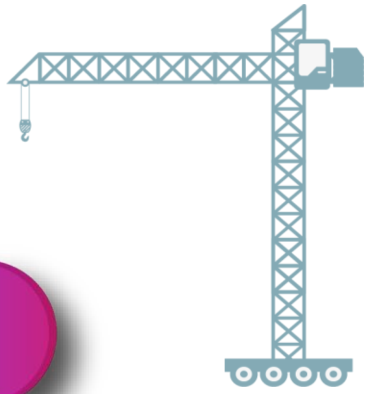

186	Fuqarolik obyektlarini qurish
458	Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari
780	Bino va inshootlar qurish

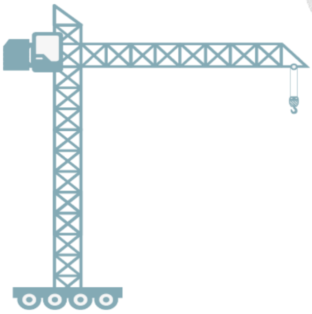

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	1 754
Zarafshon sh.	522
G‘ozg‘on sh.	69
Konimex t.	221
Qiziltepa t.	1 364
Navbahor t.	1 101
Karmana t.	1 164
Nurota t.	339
Tomdi t.	181
Uchquduq t.	343
Xatirchi t.	1 124

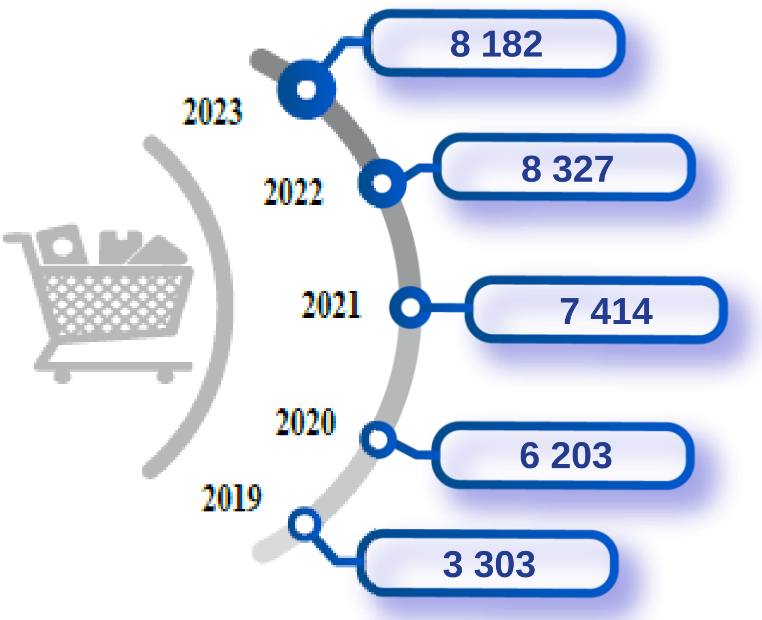

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 8 164 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 73,3 foiz ulushni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 17,9 foiz ulushni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish 108,6 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 8,8 foiz ulushni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish 108,9 foizni tashkil etdi.

719
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

1 465
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

5 998
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	267
Zarafshon sh.	205
G‘ozg‘on sh.	5
Konimex t.	44
Qiziltepa t.	166
Navbahor t.	71
Karmana t.	181
Nurota t.	60
Tomdi t.	22
Uchquduq t.	83
Xatirchi t.	157

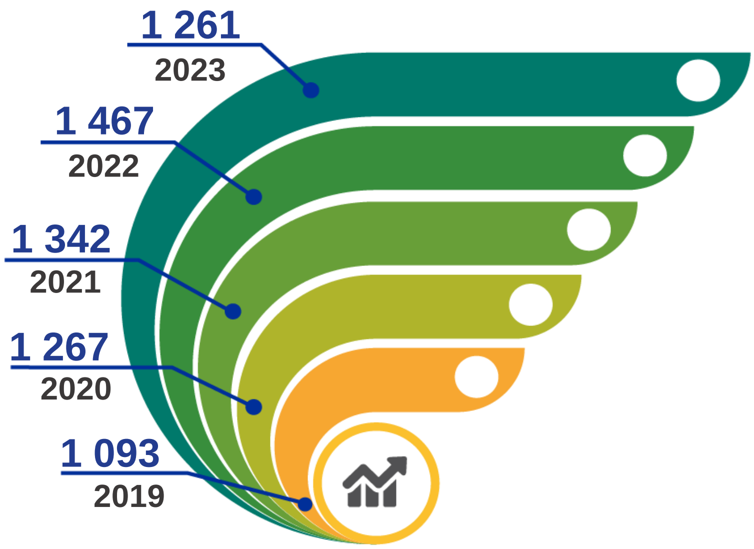

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 115,4 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-iyul holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 10,9 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 89,1 foiz ulushini tashkil etdi.

138 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 123 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	79
Zarafshon sh.	24
G‘ozg‘on sh.	4
Konimex t.	5
Qiziltepa t.	30
Navbahor t.	15
Karmana t.	41
Nurota t.	9
Tomdi t.	2
Uchquduq t.	10
Xatirchi t.	39

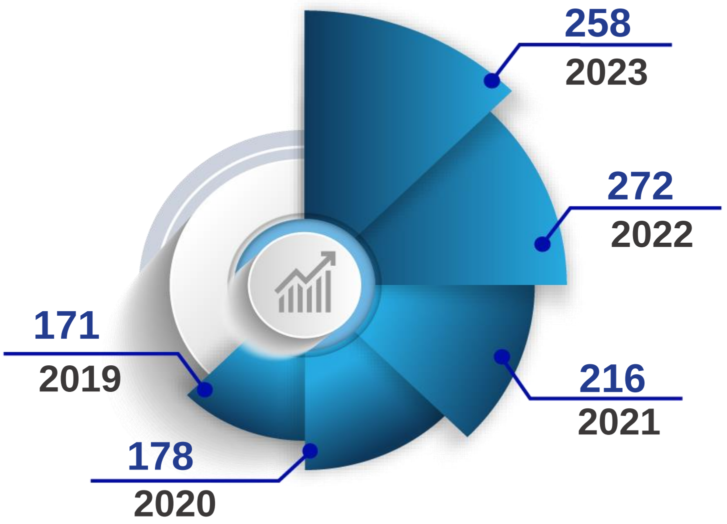

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 15,5 foizini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 117,6 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 37,2 foizini tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 47,3 foizini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 100,8 foizni tashkil etdi.

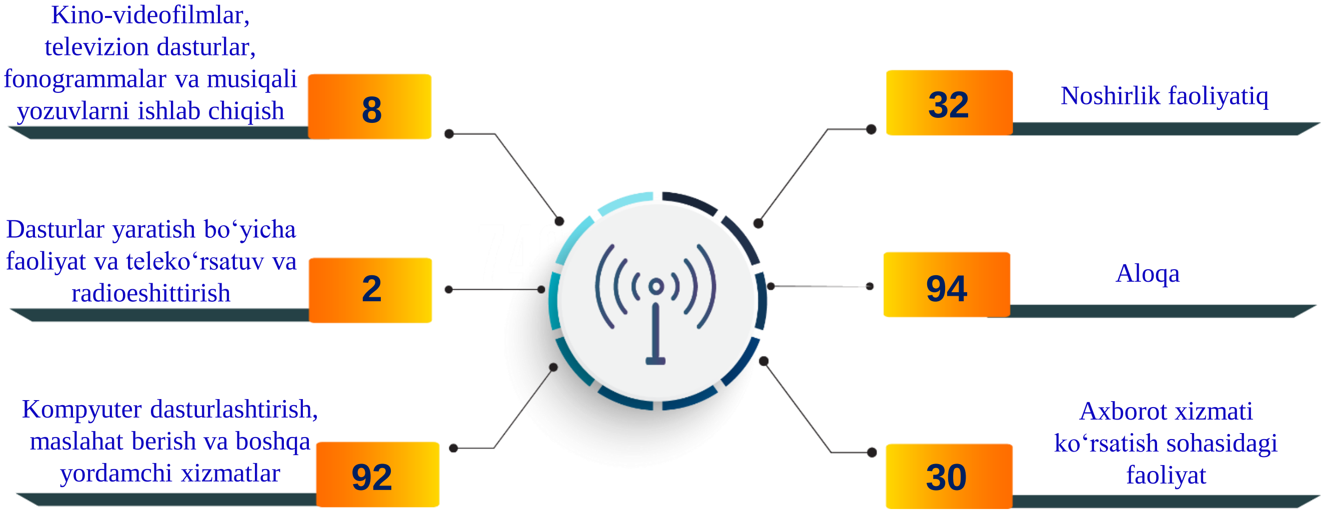

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	142
Zarafshon sh.	38
G‘ozg‘on sh.	3
Konimex t.	5
Qiziltepa t.	33
Navbahor t.	17
Karmana t.	44
Nurota t.	10
Tomdi t.	9
Uchquduq t.	12
Xatirchi t.	38

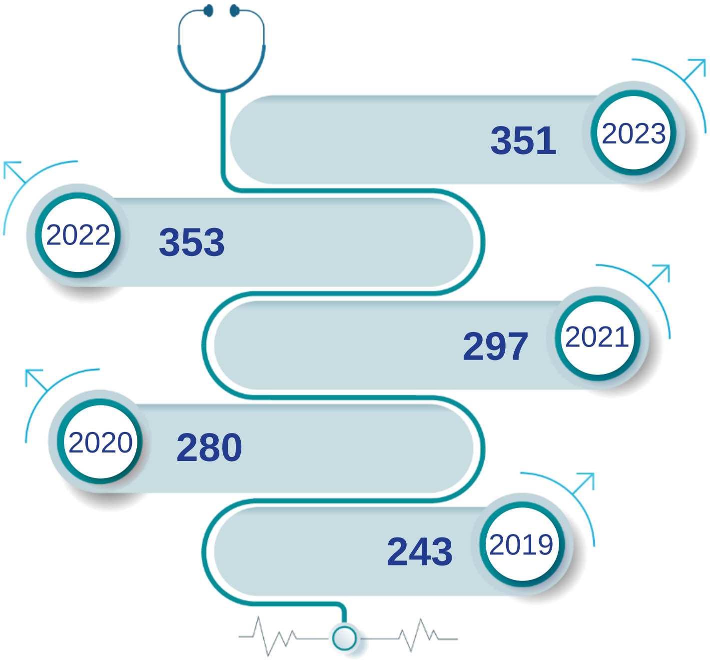

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 351 ta yoki 1,6 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

91,7 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 123,4 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,4 foizni tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 200,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 4,8 foizini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 130,8 foizni tashkil etdi;

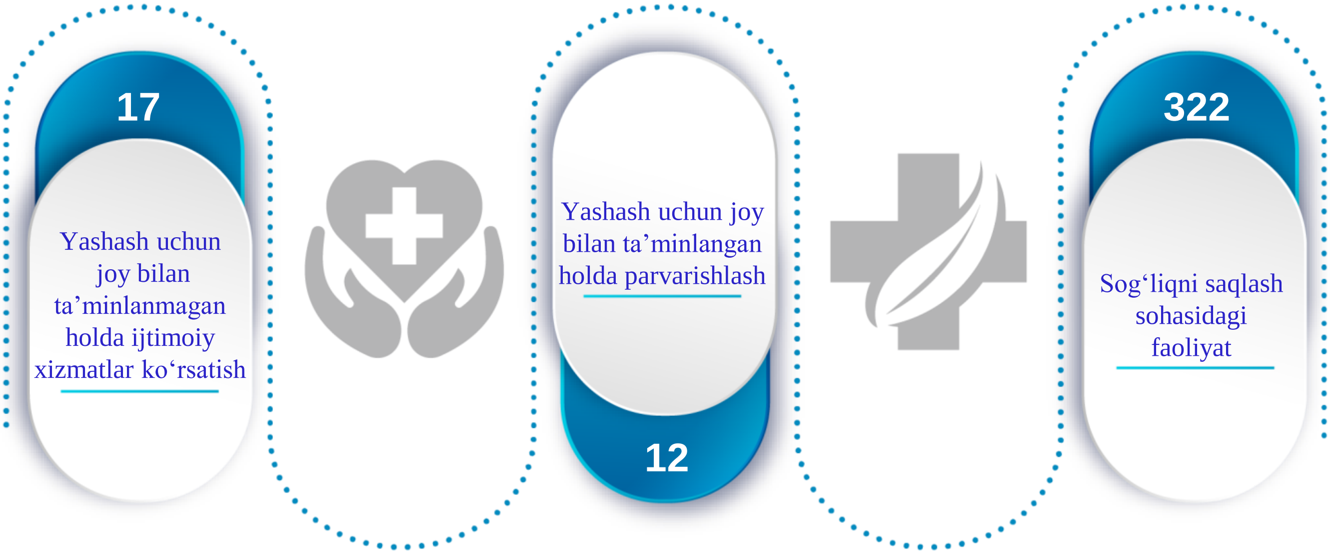

15 Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	221
Zarafshon sh.	53
G‘ozg‘on sh.	3
Konimex t.	6
Qiziltepa t.	148
Navbahor t.	55
Karmana t.	181
Nurota t.	14
Tomdi t.	11
Uchquduq t.	13
Xatirchi t.	69

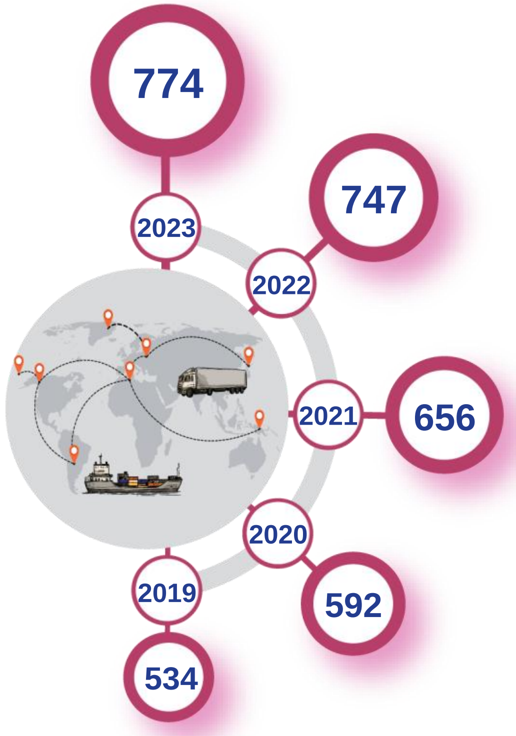

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 3,5 foiz ulushini tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 102,1 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 121,8 foizni;

pochta va kuryerlik yo‘nalishi 103,8 foizni tashkil etdi.

Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
27	106	641

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

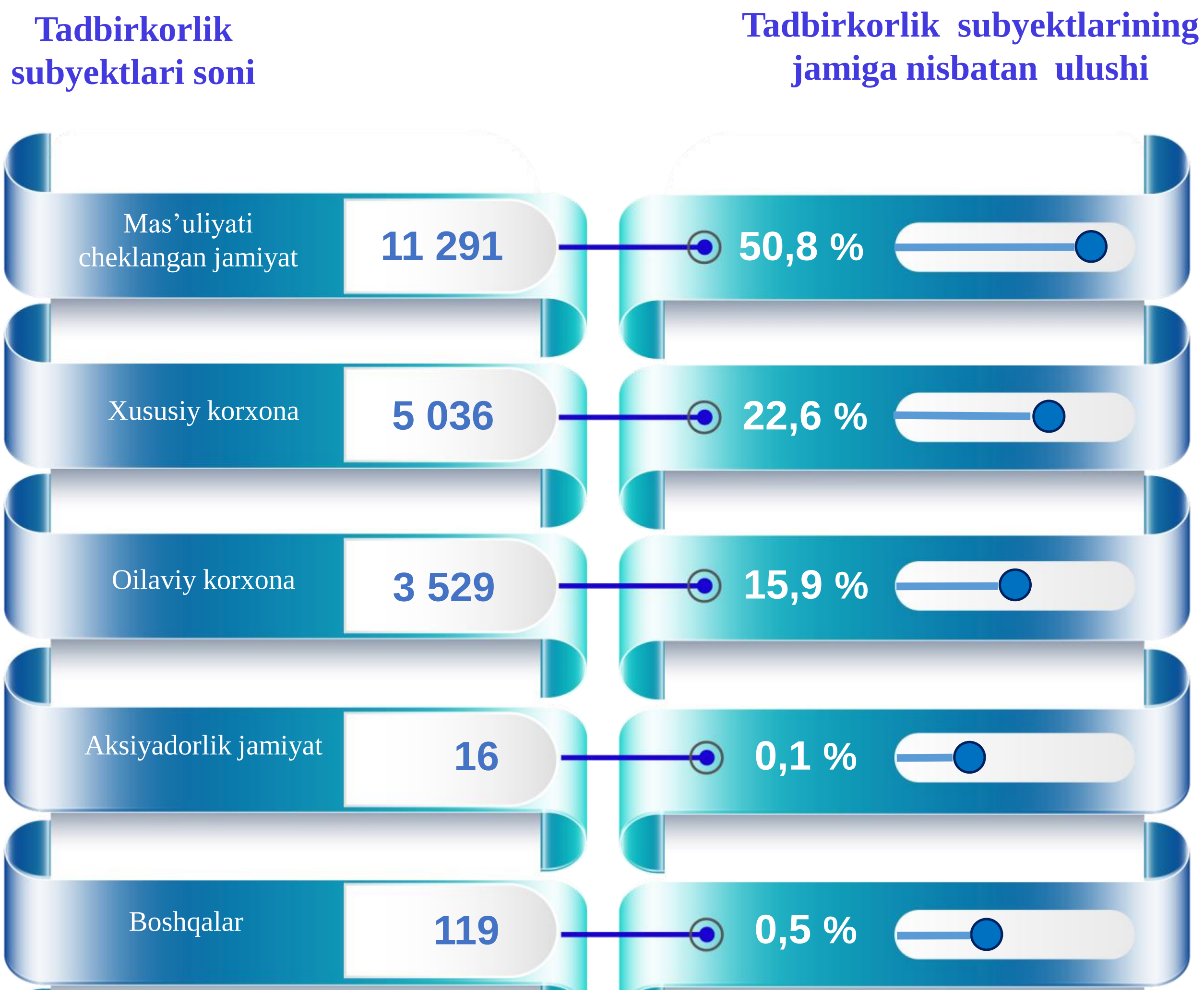

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

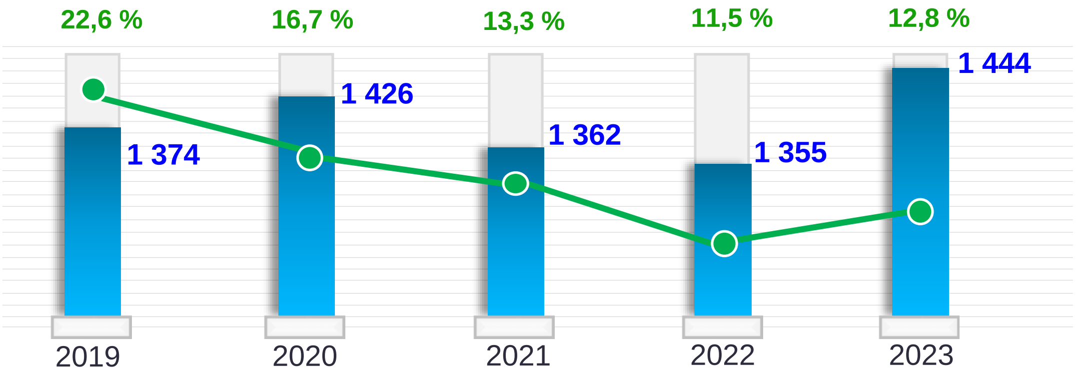

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

260
14,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

206
12,9 %

Sanoat

67
6,1 %

Qurilish

517
12,6 %

Savdo

88
12,9 %

Tashish va saqlash

83
16,7 %

Yashash va ovqatlanish

26
19,4 %

Axborot va aloqa

14
10,1 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

183
14,5 %

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	287	9,9 %
Qiziltepa t.	258	12,5 %
Karmana t.	219	12,9 %
Uchquduq t.	151	21,8 %
Navbahor t.	121	12,5 %
Xatirchi t.	125	14,8 %
Nurota t.	112	14,9 %
Konimex t.	75	16,9 %
Zarafshon sh.	59	10,2 %
Tomdi t.	31	10,9 %
G‘ozg‘on sh.	6	6,9 %

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

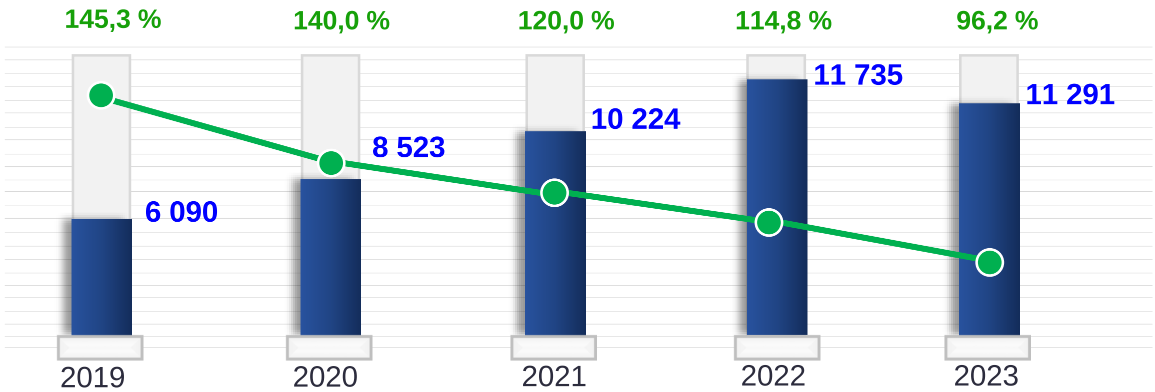

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 784 Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	1 597 Sanoat	1 100 Qurilish
4 101 Savdo	681 Tashish va saqlash	496 Yashash va ovqatlanish
134 Axborot va aloqa	138 Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	1 260 Boshqa turlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 22 239 ta korxona va tashkilotlarining 11 291 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) qo‘yidagicha bo‘ldi: savdo – 36,3 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 15,8 foiz, sanoat – 14,1 foiz va qurilish – 9,7 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	2 887	Uchquduq t.	693
Qiziltepa t.	2 058	Zarafshon sh.	579
Karmana t.	1 694	Konimex t.	443
Navbahor t.	968	Tomdi t.	284
Xatirchi t.	844	G‘ozg‘on sh.	87
Nurota t.	754		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

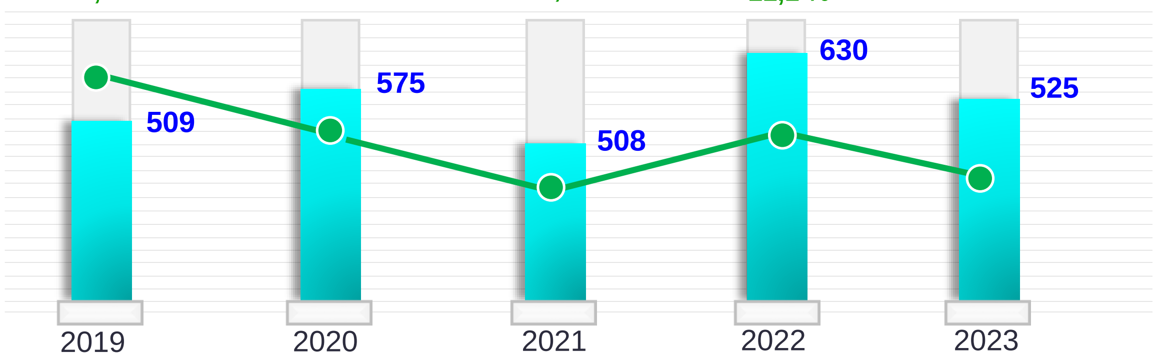

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

75
20,0 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

125
14,9 %

Sanoat

17
6,6 %

Qurilish

180
7,7 %

Savdo

8
13,3 %

Tashish va saqlash

43
10,8 %

Yashash va ovqatlanish

11
11,8 %

Axborot va aloqa

9
9,1 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

57
9,9 %

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

2023- yil yanvar-iyun oyida tashish va saqlashda yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan qurilish 11 taga, yashash va ovqatlanishda 3 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Xatirchi t.	119	11,8 %	Navoiy sh.	28	4,1 %
Zarafshon sh.	99	11,9 %	Karmana t.	26	5,6 %
Navbahor t.	72	12,9 %	Nurota t.	12	3,7 %
Konimex t.	57	22,7 %	Uchquduq t.	9	13,6 %
Tomdi t.	55	24,9 %	Qiziltepa t.	7	1,8 %
G‘ozg‘on sh.	41	17,4 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

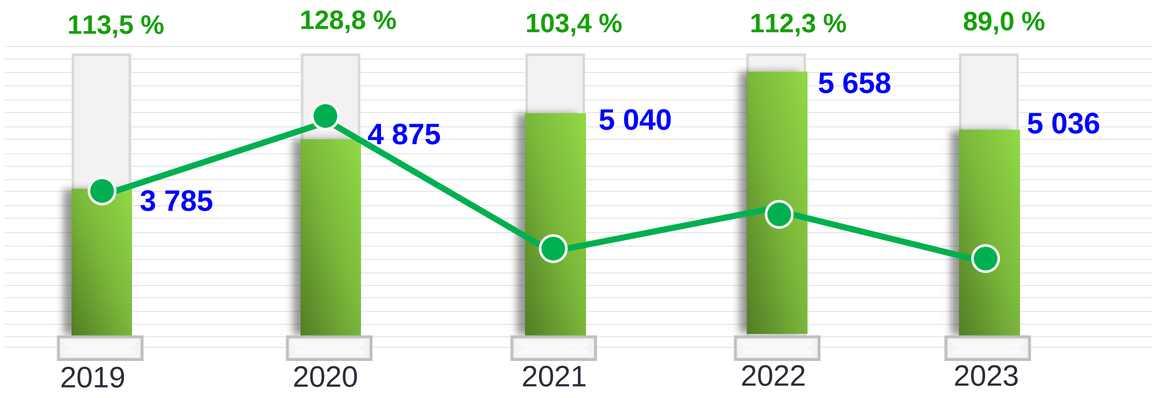

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni 5 036 tani tashkil etdi.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o‘sish sur’atlarining o‘tgan yilga nisbatan ko‘payishiga tashish va saqlash sohalari (120,0 foiz), shahar va tumanlar kesimida esa – G‘azg‘on (124,2 foiz), Tomdi (127,7 foiz), Konimex (119,0 foiz) shahar va tumanlari ta’sir ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Xatirchi t.	1 012	Nurota t.	328
Zarafshon sh.	832	Konimex t.	251
Navoiy sh.	682	G‘ozg‘on sh.	236
Navbahor t.	558	Tomdi t.	221
Karmana t.	464	Uchquduq t.	66
Qiziltepa t.	386		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

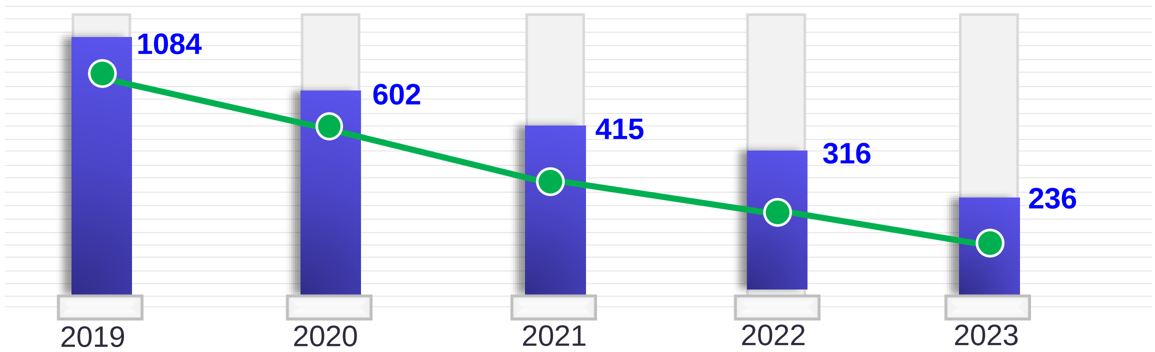

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	24	7,1 %
Sanoat	95	13,1 %
Qurilish	1	2,3 %
Savdo	53	3,1 %
Tashish va saqlash	2	6,9 %
Yashash va ovqatlanish	36	9,9 %
Axborot va aloqa	4	26,7 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	7	14,9 %
Boshqa turlar	14	5,6 %

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Karmana t.	76	9,9 %	Konimex t.	10	5,4 %
Navoiy sh.	39	6,2 %	Uchquduq t.	8	23,5 %
Navbahor t.	28	4,7 %	Zarafshon sh.	10	6,7 %
Xatirchi t.	28	5,3 %	G‘ozg‘on sh.	4	14,3 %
Nurota t.	20	7,6 %	Tomdi t.	1	2,1 %
Qiziltepa t.	12	4,0 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

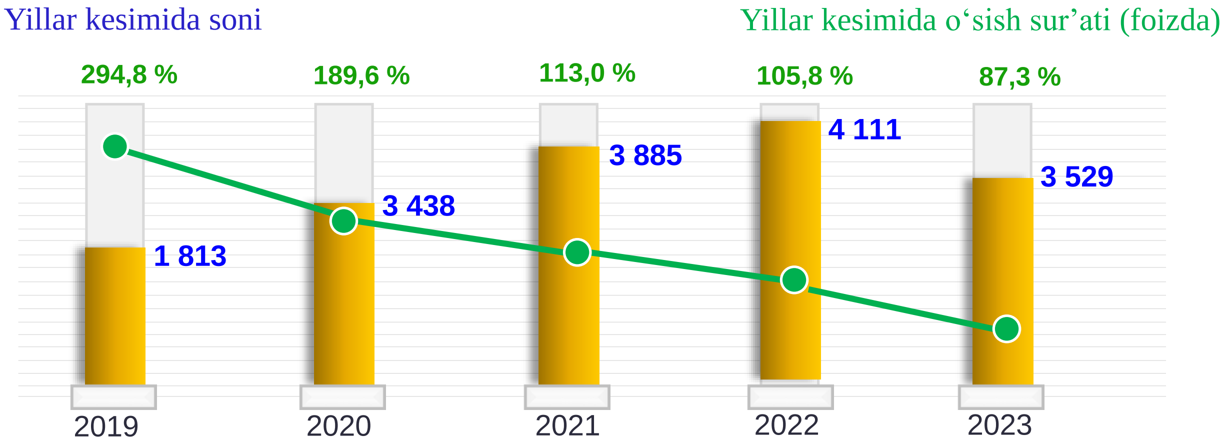

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 1 716 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Karmana t.	764	Konimex t.	186
Navoiy sh.	634	Zarafshon.	149
Navbahor t.	601	Tomdi t.	48
Xatirchi t.	526	Uchquduq t.	34
Qiziltepa t.	297	G‘ozg‘on sh.	28
Nurota t.	262		

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

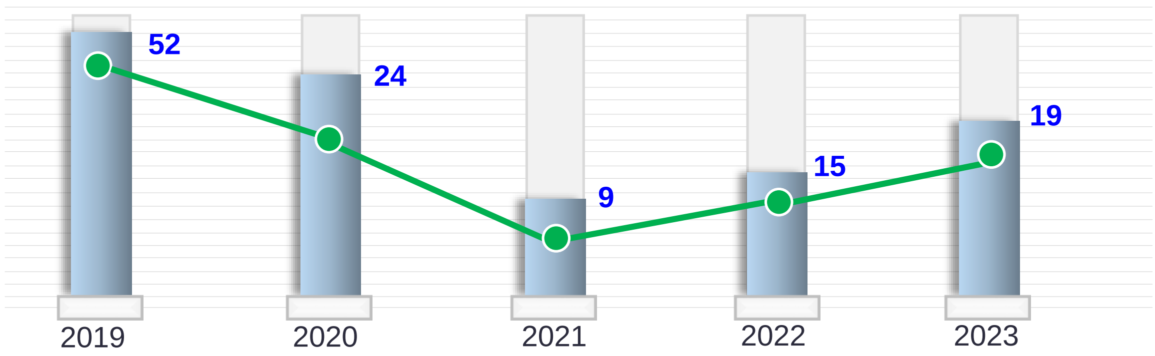

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2
11,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

9
8,0 %

Sanoat

6
15,8 %

Savdo

1
25,0 %

Tashish va saqlash

1
7,7 %

Boshqa turlar

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	6	10,9 %
Karmana t.	6	9,8 %
Nurota t.	2	13,3 %
G‘ozg‘on sh.	2	40,0 %
Xatirchi t.	2	18,2 %
Konimex t.	1	10,0 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

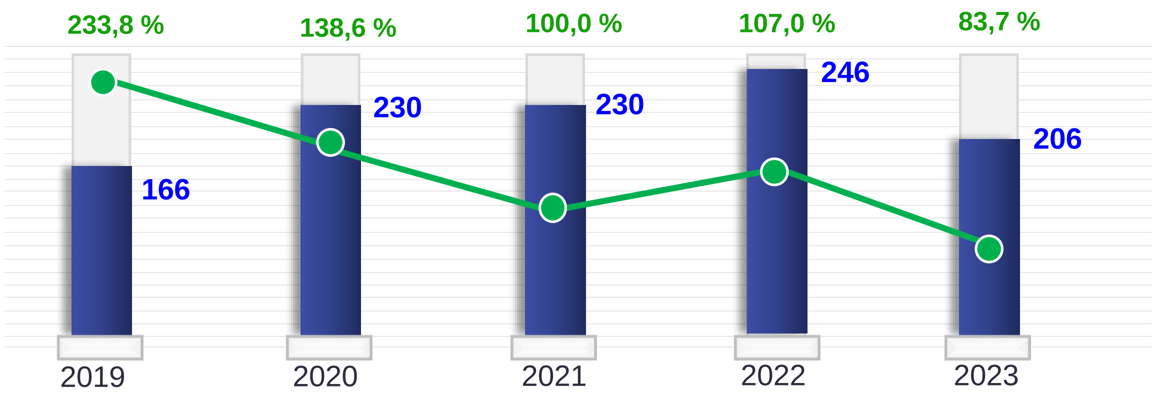

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

17

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

112

Sanoat

15

Qurilish

38

Savdo

4

Tashish va saqlash

2

Yashash va ovqatlanish

2

Axborot va aloqa

3

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

13

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 2.0 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 45 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu respublikada xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 21,8 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya Federatsiyasi (ulushi 17,0 foiz), Eron Islom (10,2 foiz), Turkiya (ulushi 6,3 foiz), Janubiy Koreya (ulushi 5,8 foiz) va Qozog‘iston (ulushi 2,9 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Karmana t.	61	Xatirchi t.	11
Navoiy sh.	55	Navbahor t.	7
Nurota t.	15	Tomdi t.	8
Qiziltepa t.	15	Uchquduq t.	5
Zarafshon sh.	14	G‘ozg‘on sh.	5
Konimex t.	10		

Davlatlar kesimida yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Rossiya Federatsiyasi	**5**
Xitoy Xalq Respublikasi	**3**
Avstraliya	**2**
Hindiston Respublikasi	**1**
Birlashgan Arab Amirligi	**1**
Gonkong	**1**

O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 106 tasi qo‘shma korxonalar, 100 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
17	Navoiy shahri	38
7	Zarafshon shahri	7
2	G‘ozg‘on shahri	3
5	Konimex tumani	5
8	Qiziltepa tumani	7
4	Navbahor tumani	3
38	Karmana tumani	23
5	Nurota tumani	10
2	Tomdi tumani	6
4	Uchquduq tumani	1
8	Xatirchi tumani	3

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Faoliyat turi	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	10	7
Sanoat	46	66
Qurilish	9	6
Savdo	23	15
Tashish va saqlash	1	3
Yashash va ovqatlanish	2	-
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	2	1
Axborot va aloqa	2	-
Boshqa turlar	5	8

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish
va tizimli xizmat
ko‘rsatish bo‘limi
Tel.:79.223.42.67